

**Az igazságügyi miniszter 16/2015. (VIII. 28.) IM rendelete
a természetes személyek bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásában a résztvevők közötti
kapcsolattartásról, valamint a főhitelező feladatairól**

A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvény 106. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet 79. § 1. pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Általános rendelkezések

- 1. §** (1) A természetes személyek adósságrendezéséről szóló 2015. évi CV. törvényben (a továbbiakban: Are. tv.) szabályozott bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban a főhitelező feladata az eljárás alábbi céljainak elősegítése:
- méltányos adósságrendezés előmozdítása az adós és hitelezői érdekeinek összehangolásával,
 - az adós, adóstárs joggyakorlásának támogatása,
 - a jogok rendeltetésszerű gyakorlása a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás létrehozása során,
 - a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás átlátható, ellenőrizhető rendjének biztosítása, az eljárás lefolytatásának teljes körű dokumentálása,
 - gyors, hatékony, költségkímélő eljárásrend,
 - együttműködés az állami és önkormányzati szervekkel.
- (2) Ahol e rendelet valamely kötelezettség haladéktalan teljesítését írja elő a főhitelező vagy a főhitelezői feladatokra kijelölt pénzügyi intézmény számára, ennek a kötelezettségnek legkésőbb 3 munkanapon belül kell eleget tenni.
- (3) Ha e rendelet másképp nem rendelkezik, az adós alatt az Are. tv. 5. § 5. pontjában meghatározott adóstársat is érteni kell.

- 2. §** Az 1. §-ban meghatározott célok érdekében a főhitelező a bíróságon kívüli adósságrendezés során
- tájékoztatja a feleket (adós, hitelezők), valamint az Are. tv. 10. § (1) bekezdés szerint az adósságrendezési eljárásban az adós mellett kötelezettséget vállaló egyéb kötelezetteket a jogaik gyakorlásához és a kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges információkról,
 - a honlapján „a bíróságon kívüli adósságrendezéssel összefüggő információk” között közzéteszi
 - a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás általános tudnivalóit, amelyet a Családi Csődvédelmi Szolgálat (a továbbiakban: CsSz) központi szervével együttműködve állít össze,
 - az arra vonatkozó információt, hogy – az Are. tv. 4. § (6) bekezdés szerint a főhitelezői feladatokra is kiterjedő meghatalmazással – a számviteli jogszabályok szerint kapcsolt vállalkozásnak minősülő pénzügyi intézményt jelöltek-e ki, ha igen, a kijelölt pénzügyi intézmény nevét, postai címét, valamint a honlapjának elérhetőségére vonatkozó hivatkozást oly módon, hogy az a meghatalmazott pénzügyi intézmény internetcímének elérhetőségét biztosítsa,
 - a CsSz honlapjára történő hivatkozást, oly módon, hogy az a CsSz honlapja internetcímének elérhetőségét biztosítsa,
 - a bíróságon kívüli adósságrendezési ügyekre kijelölt ügyfélszolgálatot ellátó pénzügyi intézményre és annak postacímére vonatkozó tájékoztatást, amely tájékoztatást folyamatosan aktualizálva haladéktalanul, elektronikus úton el kell juttatni a CsSz központi szerve részére is oly módon, hogy az értesítésnek a változtatások bevezetését legalább 8 munkanappal meg kell előznie,
 - a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban a főhitelező tevékenységével összefüggő panaszok közlésének, kezelésének, valamint a panaszok elintézése dokumentálásának módját,
 - a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásban a hitelezők bejelentkezésével összefüggő tudnivalókat,
 - a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás során a pénzügyi intézmény által alkalmazott formanyomtatványok listáját, valamint – letölthető és kitöltésre szerkeszthető formában – a formanyomtatványokat,
 - együttműködik a CsSz központi szervével és a CsSz adós lakóhelye szerint illetékes területi szervével (a továbbiakban: CsSz illetékes területi szerv), továbbá azokkal az állami és önkormányzati szervekkel, akik az adósságrendezési eljárás hatálya alatt álló személyekkel összefüggésben jogszabályban meghatározott feladatokat látnak el,

- d) tájékoztatja az adóst az Are. tv. 21. §-a értelmében teljesítendő fizetési kötelezettségekről és elmulasztásának jogkövetkezményeiről,
- e) felhívja az adós figyelmét az adósságrendezés kezdeményezésével összefüggő, az Are. tv. 26. § (4), (6)–(11) bekezdésében meghatározott kötelezettségeire,
- f) gondoskodik a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás eseményeinek – így különösen a hitelezők bevonása, megállapodás-tervezetek véleményezése, egyezségi tárgyalások, adósságrendezési megállapodás véglegesítése, szóbeli egyeztetés, a megállapodás véglegesítése – teljes körű írásbeli dokumentálásáról,
- g) jegyzőkönyvbe foglalja a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás eredményét és azt megküldi a CsSz illetékes területi szervének.

2. A főhitelező tájékoztatási, ügyfélszolgálati feladatai a bíróságon kívüli adósságrendezés kezdeményezésével összefüggésben

- 3. §**
- (1) A pénzügyi intézmény haladéktalanul kijelöli és közzéteszi azon ügyfélfogadásra nyitva álló fióktelepei vagy telephelyei ügyfélszolgálati helyiségeinek postai címét, ahol az ügyfelek részére az adósságrendezéssel kapcsolatos tájékoztatást nyújt és ahol az adósságrendezés kezdeményezésére irányuló kérelmeket befogadja. A közleményben az ügyfélszolgálat nyitvatartási idejét is közzé kell tenni. Az így kijelölt ügyfélszolgálati hely az Are. tv. 4. § (6) bekezdése szerint megbízott pénzügyi intézmény ügyfélfogadásra nyitva álló helyisége is lehet. A közleményben a főhitelező megjelöli a postacímét, ahol a postai úton benyújtott adósságrendezés kezdeményezésére irányuló kérelmeket fogadja.
 - (2) Az Are. tv. 4. § (6) bekezdése alapján a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás főhitelezői feladatainak ellátására meghatalmazott pénzügyi intézmény a közjegyzői okiratba foglalt meghatalmazást annak kézhezvételétől haladéktalanul megküldi a CsSz központi szerve és valamennyi területi szerve részére
 - a) az Are. tv. 4. § (5) bekezdésben meghatározott formában elektronikus úton, vagy
 - b) postai úton.
 - (3) A meghatalmazáshoz csatolni kell a meghatalmazással érintett pénzügyi intézmények listáját is, a pénzügyi intézmények neve, székhelye, cégjegyzékszám megjelölésével.
 - (4) Ha a meghatalmazás visszavonásra vagy módosításra kerül sor, az adatok változását és a módosított meghatalmazást haladéktalanul, a (2) és (3) bekezdésben meghatározott módon kell megküldeni. A meghatalmazás visszavonásának vagy módosításának időpontja nem lehet korábbi, mint a megküldést követő 15. munkanap.
 - (5) A meghatalmazás tényéről és az azzal érintett pénzügyi intézményekről a (4) bekezdésben meghatározott határidőn belül a pénzügyi fogyasztóvédelmi ellenőrzési jogkörben eljáró Magyar Nemzeti Bankot is tájékoztatni kell.
 - (6) A meghatalmazással érintett pénzügyi intézmények az ügyfélszolgálati helyiségeikben, továbbá legalább egy megyei vagy országos napilapban is közzéteszik a meghatalmazás tényét és a meghatalmazott pénzügyi intézmény nevét, székhelyét, fióktelepeinek és telephelyeinek címét, valamint az ezzel összefüggő módosításokat.
- 4. §**
- (1) A főhitelezőként eljárni jogosult pénzügyi intézmény a 3. § (1) bekezdésben meghatározott ügyfélszolgálati helyeken biztosítja a személyesen benyújtott adósságrendezés kezdeményezése iránti kérelmek befogadását.
 - (2) A pénzügyi intézmény 2016. január 1-jéig a 3. § (1) bekezdésében meghatározott ügyfélszolgálati helyiségeiben az adósságrendezés kezdeményezéséhez szükséges – a természetes személyek adósságrendezési eljárása kezdeményezéséhez benyújtandó kérelemről és az ahhoz csatolandó űrlapokról, dokumentumokról és nyilatkozatokról szóló IM rendelet alapján közzétett – formanyomtatványokat és azok kitöltési útmutatóját nyomtatott formában, egységcsomagban rendelkezésre bocsátja azoknak a természetes személyeknek, akik
 - a) ezt előzetesen igénylik,
 - b) megjelölik azokat az adatokat, amelyek alapján megállapítható, hogy a pénzügyi intézménnyel vagy az Are. tv. 4. § (6) bekezdése alapján meghatalmazással érintett bármelyik pénzügyi intézménnyel az Are. tv. 5. § 28. pontja szerinti hitelviszonyban vannak vagy voltak adósként, kezesként, dologi kötelezettként, és
 - c) nyilatkoznak arról, hogy még nem nyújtották be az adósságrendezés kezdeményezésére irányuló kérelmüket.
 - (3) A pénzügyi intézmény ügyfélszolgálati helyiségeiben a (2) bekezdésben meghatározott egységcsomagon kívül a CsSz által elkészített általános tájékoztatót is az adós rendelkezésére bocsátja.
- 5. §**
- (1) A bíróságon kívüli adósságrendezés kezdeményezésének benyújtására vonatkozó dokumentumok átvételéről a pénzügyi intézmény – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – Are. tv. 20. § (1)–(2) bekezdése szerinti határidőn belül elismervényt küld az adósnak.

- (2) Ha a pénzügyi intézmény a bíróságon kívüli adósságrendezést kezdeményező dokumentumok alapján észleli, hogy az adós – az Are. tv. 7–9. § és 104. §-ában foglalt feltételek alapján – nem jogosult az adósságrendezési eljárás kezdeményezésére, vagy kérelmét az Are. tv. 104. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn túl terjesztette elő, haladéktalanul, de legkésőbb a kérelem átvételétől számított 8 napon belül nyilatkozattételre hívja fel az adóst – az adósságrendezés iránti kérelem bíróság általi elutasításának joghatásaira történő figyelemfelhívással –, hogy erre a körülményre tekintettel is fenntartja-e az adósságrendezés kezdeményezésére irányuló kérelmét.
- (3) A (2) bekezdés alá tartozó esetekben az adósságrendezés kezdeményezésének joghatásai abban az esetben állnak be, ha az adós legkésőbb a (2) bekezdés szerinti felhívás kézhezvételét követő 8 napon belül személyesen vagy postai úton – a pénzügyi intézmény 3. § szerinti ügyfélszolgálatánál – írásban nyilatkozik, hogy fenntartja az adósságrendezés kezdeményezése iránti kérelmét. Ebben az esetben az adósságrendezés kezdeményezésének joghatásai a nyilatkozatnak a pénzügyi intézmény általi kézhezvételét követő munkanap 18:00 órakor beállnak, és a pénzügyi intézmény az adósságrendezés kezdeményezésére vonatkozó dokumentumok átvételéről szóló elismervényt haladéktalanul megküldi az adósnak.
- (4) Ha az adós a (3) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem tesz nyilatkozatot, az adósságrendezés kezdeményezésével összefüggő kérelmét és az ahhoz csatolt dokumentumokat a pénzügyi intézmény haladéktalanul visszaküldi, és tájékoztatja az adóst, hogy az adósságrendezés kezdeményezésének joghatásai nem álltak be.
- (5) A pénzügyi intézmény az adósságrendezés kezdeményezése joghatásának beálltakor haladéktalanul tájékoztatja a CsSz illetékes területi szervét az adós bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás iránti kezdeményezésének benyújtásáról, a központi hitelinformációs rendszerről szóló 2011. évi CXXII. törvényben meghatározott központi hitelinformációs rendszer (a továbbiakban: KHR) történő adatszolgáltatás teljesítése érdekében.

- 6. §**
- (1) A pénzügyi intézmény az 5. § (1) és (3) bekezdés szerinti átvételi elismervény kiadásával egyidejűleg tájékoztatja a CsSz illetékes területi szervét az adós bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás kezdeményezésének benyújtásáról a KHR-be történő adatszolgáltatás teljesítése érdekében.
 - (2) A 2016. január 1-je előtt kezdeményezett adósságrendezési eljárások esetében a pénzügyi intézmény az adósságrendezés kezdeményezésének benyújtására és az adós azonosítására vonatkozóan az adatokat a KHR részére a CsSz illetékes területi szervének címezve, informatikai továbbfeldolgozásra alkalmas formátumban küldi meg oly módon, hogy az adatokat – előzetes azonosítást követően – egyidejűleg feltölti a CsSz referencia-adat szolgáltatást ellátó központi szerve által erre a célra megadott internetes felületre is.
 - (3) A (2) bekezdés szerinti azonosítási és technikai tudnivalókról és információbiztonsági megoldásokról a CsSz központi szerve a KHR-t működtető pénzügyi vállalkozással egyeztetett közleményt tesz közzé.

- 7. §**
- A pénzügyi intézmény a CsSz-től az adósságrendezési eljárás kezdeményezésének benyújtására és az adósságrendezés ügy ügyszámátörőjára vonatkozóan kapott adatokról, az arról történt tudomásszerzést követően az adósnak küldött első írásbeli értesítésben tájékoztatja az adóst.

- 8. §**
- A pénzügyi intézmény, ha főhitelezőként jár el, az Are. tv. 20. § (2) bekezdése szerinti írásbeli értesítésében tájékoztatja az adóst
- a) az Are. tv. 26. §-a szerinti kötelezettségeiről, azok megszegésének következményeiről,
 - b) az Are. tv. 21. § szerinti minimális törlesztőrészlet
 - ba) összegéről,
 - bb) kiszámításának módjáról,
 - bc) első részletének esedékességéről,
 - bd) megfizetésének módjáról (átutalási megbízás, készpénzes befizetés),
 - c) ha van az adós ellen folyamatban lévő, a főhitelező által indított végrehajtási eljárás, arról, hogy történt-e – a végrehajtás adósságrendezési eljárás kezdeményezése miatti szünetelése előtt – leltítás vagy levonás a főhitelező javára az adós munkabéréből, egyéb bevételeiből olyan időszakra, amelyre vonatkozóan az adósnak az Are. tv. 21. § (1) bekezdésben meghatározott minimális törlesztőrészlet fizetési kötelezettsége is fennáll,
 - d) arról, hogy a minimális törlesztőrészletet a c) pont szerinti levonás mely hónapokban és milyen összegben csökkenti.

3. A főhitelező koordinációs feladataival összefüggő részletes szabályok

- 9. §**
- (1) A pénzügyi intézmény felhívja az adós figyelmét arra, hogy
 - a) az adósságrendezési eljárás kezdeményezésének a pénzügyi intézménynél történő benyújtására vonatkozó adatot – az adósságrendezés kezdeményezése joghatásának beálltát követően – a CsSz bejegyzzi az Are. tv. 16. §-a szerinti adósságrendezési nyilvántartásba (a továbbiakban: ARE nyilvántartás), továbbá adatszolgáltatást teljesített a központi hitelinformációs rendszerbe,
 - b) az adósságrendezési eljárás kezdeményezését a pénzügyi intézmény megvizsgálja abból a szempontból, hogy az adott ügyben főhitelezőnek minősül-e és ha igen, akkor 8 napon belül nyilatkozik arról, hogy vállalja-e a főhitelezői feladatok ellátását,
 - c) melyek az adósságrendezés kezdeményezésének az Are. tv. 26. §-a szerinti joghatásai és az adós Are. tv. 26. §-ban felsorolt kötelezettségei.
 - (2) A főhitelező az adósságrendezési eljárással összefüggő ügyekben az eljárásban résztvevő felekkel, valamint a hatóságokkal, bíróságokkal történő levelezés és adatszolgáltatás során – az adósságrendezési eljárás azonosítása érdekében – az ARE nyilvántartás CsSz-től kapott ügyazonosító számára hivatkozik.

4. A főhitelező bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás létrehozásával összefüggő feladatai

- 10. §** A főhitelező kialakítja a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárásokban a felek között az együttműködés és kapcsolattartás rendjéről szóló szabályzatát, amelyet a CsSz-nek és a pénzügyi fogyasztóvédelmi ellenőrzési jogkörben eljáró Magyar Nemzeti Banknak is megküld, és a honlapján is közzétesz.
- 11. §**
- (1) A főhitelező előkészíti az adós és hitelezők között az adósságrendezési megállapodás tervezetét, és azt megküldi az adósnak, valamint az adós mellett kötelezettséget vállaló egyéb kötelezettnek azzal, hogy arra 8 napon belül írásban észrevételeket, javaslatokat tehetnek.
 - (2) Az (1) bekezdés szerinti tervezettel összefüggésben a főhitelező tájékoztatja az adóst, valamint az adósságrendezési eljárásban az adós mellett kötelezettséget vállaló egyéb kötelezettet, hogy milyen feltételek teljesítése esetén járul hozzá az adós Are. tv. 5. § 39. pontja szerinti lakhatási feltételek megtartására szolgáló ingatlan tulajdonjoga megtartásához, vagy annak elidegenítését követően az adósságrendezés keretében méltányolható lakásigényt meg nem haladó ingatlan vásárlásához, illetve ilyen lakóingatlanra vonatkozóan pénzügyi lízingszerződés módosításához vagy megkötéséhez.
 - (3) Az adós a (2) bekezdés szerinti tájékoztatás kézhezvételétől számított 8 napon belül nyilatkozhat arról, hogy továbbra is fenntartja-e az adósságrendezés kezdeményezésekor a lakóingatlanra vonatkozó tulajdonjog vagy lízingszerződés tárgyában tett előzetes nyilatkozatát.
 - (4) A főhitelező – az adós (3) bekezdés szerinti nyilatkozata és az adóstól, egyéb kötelezettől az (1) bekezdés szerinti határidőn belül kapott észrevételek, javaslatok figyelembe vételével – szükség szerint átdolgozza a bíróságon kívüli adósságrendezési megállapodás tervezetét.
 - (5) A főhitelező az adósnak lehetőséget biztosít arra, hogy a hitelezőktől kapott javaslatokra azok kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül véleményt nyilvánítson, és azt írásban eljuttassa a főhitelezőnek.

5. A főhitelező feladatai a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás lefolytatását követően

- 12. §**
- (1) A főhitelező a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás eredményéről az Are. tv. 30. és 31. §-a szerinti – az adósságrendezési megállapodás megkötésére vagy a sikertelen bíróságon kívüli adósságrendezésre vonatkozó – értesítéseket az adós lakóhelye szerint illetékes CsSz területi szervéhez küldi meg.
 - (2) Az (1) bekezdés szerinti értesítésben hivatkozni kell a bíróságon kívüli adósságrendezési ügy ARE ügyazonosító nyilvántartási számára is.
 - (3) A bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás során a felek által aláírt megállapodást vagy a meg nem szavazott bíróságon kívüli megállapodás legutolsó, meg nem szavazott szövegét a főhitelező
 - a) postai úton és
 - b) egyidejűleg elektronikus levélben, informatikai szerkesztésre alkalmas formátumban és szkennelt formában is köteles megküldeni a CsSz illetékes területi szervének.

- (4) A főhitelező – ha az erre vonatkozó adatok a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás dokumentumaiban megtalálhatók – tájékoztatja a CsSz illetékes területi szervét arról is, hogy melyik hitelezői követelés tekintetében nem fogadta el a hitelező vagy az adós a bíróságon kívüli megállapodást tervezetét, és ennek okát megjelölte-e.

6. A főhitelező és az eljárásban résztvevők közötti kapcsolattartás

- 13. §** (1) A főhitelező és az eljárásban résztvevők megállapodhatnak abban, hogy a bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás során a hitelezői igénybejelentéssel, az adatszolgáltatással, a hitelezői igények visszajelzésével és a megállapodás tervezetek véleményezésével összefüggő dokumentumokat elektronikus úton, az Are. tv. 4. § (5) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelően továbbítják.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti megállapodást írásba kell foglalni.
- (3) Az (1) bekezdés szerinti megállapodás nem eredményezheti az eljárás többi résztvevője hátrányos megkülönböztetését és nem sértheti a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményét.
- (4) Az egyes eljárási cselekmények, nyilatkozatok megtételére olyan határidőt kell biztosítani, hogy az teljesíthető legyen az eljárás azon résztvevői számára is, akik nem választották az elektronikus kapcsolattartást.
- (5) Az adósságrendezési megállapodás-tervezetek megküldésével, véleményezésével és megszavaztatásával összefüggő dokumentumok eljuttatására az Are. tv. 30. §-ában foglaltakat kell alkalmazni.

7. A főhitelező feladatai az adós kötelezettségszegése vagy az eljárás folytatásának akadályá esetén

- 14. §** (1) A főhitelező haladéktalanul értesíti a CsSz illetékes területi szervét, ha az adós olyan kötelezettségszegést követett el vagy személyével összefüggésben olyan körülmény jut a tudomására, amely alapján
- a) az adósságrendezési eljárás bírósági elutasításának vagy
- b) az adósságrendezési eljárás megszüntetésének lenne helye.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti esetekben a tényeket, körülményeket, és az azt megalapozó információkat és okiratokat vagy más bizonyítékokat a CsSz illetékes területi szerve részére kell eljuttatni.

8. A főhitelező és a Családi Csődvédelmi Szolgálat közötti kapcsolattartás szabályai

- 15. §** (1) A bíróságon kívüli adósságrendezési eljárás során a főhitelező és a CsSz illetékes területi szerve közötti kapcsolattartás
- a) hitelező választása szerint az Are. tv. 4. § (5) bekezdése szerinti elektronikus módon, továbbá
- b) az Are. tv.-ben kifejezetten meghatározott esetekben az Are. tv.-ben meghatározott módon történhet.
- (2) A CsSz területi szerve és a főhitelező megállapodhatnak abban, hogy a postai úton küldött küldeményeket egyidejűleg szkennelt formában, elektronikus levélben is megküldik, de az eljárási határidő szempontjából a postai feladás, illetve kézbesítés időpontja irányadó, és a postai kézbesítéshez fűződnek a joghatások.

9. Záró rendelkezések

- 16. §** Ez a rendelet 2015. szeptember 1-jén lép hatályba.

Dr. Trócsányi László s. k.,
igazságügyi miniszter